

Kirjallinen lausunto valtioneuvoston tulevaisuusselonteosta

SAKKI ry kiittää mahdollisuudesta lausua valtioneuvoston tulevaisuusselonteosta.

Pidämme erityisen tärkeänä sitä, että tulevaisuusselonteossa on huomioitu koulutuksen ja osaamisen merkitys. On mielestämme tärkeää, että koulutukseen panostetaan jokaisella asteella, mutta tulevaisuusselonteko tuntuu olevan kovin korkeakoulupainotteinen.

Suomessa on jo nyt tavoite lisätä korkeakoulutettujen määrää ja tämä nousee tulevaisuusselonteossa useaan otteeseen esille. Jäimme kuitenkin kaipaamaan ammatillisen koulutuksen arvostusta. Ammatillinen koulutus on todennäköisemmin se paikka, josta kasvu korkeakouluopiskelijoiden määrään saadaan. Lukio-opinnoista valtaosa jatkaa opintojaan jo nykytilassa. Saavuttaaksemme tilan, jossa päästään tavoitteeseen korkeakoulutettujen määrän lisäykseen, on kiinnitettävä enemmän huomiota ammatillisen koulutuksen kehittämiseen ja erityisesti jatko-opintovalmiuksiin panostamiseen.

Ammatillisen koulutuksen kehittäminen on jo aloitettu ja oppivelvollisuus itsessään madaltaa kynnystä valita mieleisensä koulutus tuloeroista huolimatta. Meidän mielestä ei kuitenkaan voida ajatella, että lisäys korkeakoulutettuihin tulee tyhjästä, vaan myös nykytilanne täytyy huomioida entistä paremmin. Tulevaisuusselonteossa myös tahtotila on, ettei tulevaisuudessa koulutusjärjestelmässä olisi suljettuja ovia, vaan jokaiselta asteelta olisi mahdollisuus hakeutua jatkamaan opintoja. Tähän on syytä kiinnittää huomiota myös tulevaisuudessa, jotta myös ammatillisen opintopolun käyneet todella ovat korkeakoulukelpoisia jatkossakin.

SAKKI on erittäin tyytyväinen siihen, että tulevaisuusselonteossa mainitaan myös nuorten mielenterveys ja arvostetaan mielen hyvinvointia. Hyvinvointiyhteiskunnassa kaikista ja kaikkien toimintakyvystä pidetään huolta, muutoinkin kuin koulutuspolitiikalla. On myös

mainittava, että me olemme tyytyväisiä siihen, että nuoria on osallistettu tulevaisuusselonteon valmistelussa ja tahtotilana on osallistaa nuoria tulevaisuudessakin.

On erityisen tärkeää kiinnittää huomiota myös siihen, että yhteiskunnassamme puututaan tulevaisuudessakin syrjäytymisen juurisyihin. Näemme, että työllisyys-, koulutus- sekä sosiaali- ja terveystaloudellisten toimien kokonaisvaltaista yhteistyötä tulee lisätä muutoinkin kuin työllisyyden lisäämiseksi.

Kokonaisuudessa mielestämme asiakirjassa hyvinvointiyhteiskunnan edellytyksistä pidetään huolta niin koulutuspolitiikan, mielenterveyden kuin kestävä kehityksen tiimoilta. Valtaosaa ratkaisuista ja näkemyksistä pidämme hyvinä. Jaamme myös samoja huolia, esimerkiksi asuinalueiden eriytymisestä ja huonontuneista väestöryhmien suhteista keskittämisen myötä. Jotta osaaminen ja koulutus ei keskittyisi liikaa suuriin kaupunkeihin, on pidettävä mielessä myös ammatillisen koulutuksen saavutettavuus.

Olisi tärkeä myös kohdistaa toimia opiskelijan toimeentuloon. Kuten tulevaisuusselonteossa sanotaan, on keskeistä turvata kohtuullinen toimeentulo ja toimivat ennaltaehkäisevät palvelut sekä peruspalvelut kuten sosiaali- ja terveydenhuolto ja koulutus. Opiskelijoiden toimeentuloa ei juuri selonteossa käsitellä, mutta näkemyksemme mukaan se ei ole rakentunut kovin kestäväälle pohjalle. Lainoja nostetaan aiempaa enemmän ja moni opiskelija kokee suurena riskinä korkojen nousun inflaation myötä. Niukan tulotason ja köyhyyden on myös monissa tutkimuksissa osoitettu olevan yhteydessä heikommaksi koettuun mielenterveyteen. Jos selonteossa todella on tarkoitus etsiä ratkaisuja kokonaisvaltaisesti hyvinvointiyhteiskunnan ongelmakohtiin ja tulevaisuuteen, olisimme toivoneet että opiskelijoiden taloudellinen ahdinkokin olisi tullut mainituksi.

AALE PÄIVINEN

Puheenjohtaja

044 7530 581

aale.paivinen@sakkiry.fi

Lisätietoja:

Suvituuli Lundmark

Edunvalvonnan asiantuntija

044 7766 048

suvituuli.lundmark@sakkiry.fi